

Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 9
**Osnovnošolci so spet
vsi v šolskih klopih**

Str. 10
**Začela se je obnova
Rajhove domačije**

Str. 6
**Sprejemanje proračuna za leto
2021, prvič preko spleta**

Str. 20
**Dobrodelna akcija za
malo Leo**

Koledar dogodkov

21. 2. Večer z g. Marjanom Lobodo, doma iz Podgore, zdaj živečim v Argentini
Spletni pogovorni večer

18.00

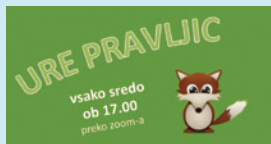
Organizator: Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža

Povezava: <https://arnes-si.zoom.us/j/93864294117?pwd=RGdUdnJVUnQxcjNRZHJCSW5jblUydz09>

24. 2. Ura pravljic
Spletni dogodek Knjižnice Bežigrad

17.00

Prek Facebook profila Knjižnice Bežigrad ali na Zoom povezavi Meeting ID: 978 5701 4146

24. 2. Migrena ni samo glavobol
Spletni dogodek Knjižnice Bežigrad

18.30

Strokovno predavanje, prim. prof. dr. Bojana Žvan, dr. med.

Prek Facebook profila Knjižnice Bežigrad ali na ZOOM povezavi: <https://zoom.us/j/95497763129> / Meeting ID: 954 9776 3129

25. 3. Virtualna proslava ob materinskem dnevu
Na spletnih straneh <http://www.drustvo-lipa.si/> in <https://domzalec.si/>

Nastopajo citrarke in kitaristi pod vodstvom prof. Damjane Praprotnik, Literarna skupina ter Ljudski godci, vsi iz društva Lipa Domžale, ter Barbara Pavlič ob klavirski spremljavi Teje Komar.

28. 3. Otroci za mame
Spletna prireditev ob materinskem dnevu

18.30

Organizator: Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža. Povezava: <https://meet.jit.si/helena20>

DO 31.3. V objemu zvoka in slike
Erbergovi paviljoni graščine Dol

18.30

Razstava mladih likovnih ustvarjalcev osrednje Slovenije v okviru likovnega natečaja po izboru mag. Nuše Lapajne Čurin in Klemena Markovičiča
Ogled po predhodnem dogovoru na telefon 041 539 265.

Poslanica župana ob nedavnem slovenskem kulturnem prazniku občanom, v prvi vrsti pa članom kulturnih društev in skupin, ki delujejo v občini.

Če bi bila trenutna situacija drugačna, bi z občinsko proslavo obeležili za nas Slovence pomemben praznik, se zahvalili in nagradili delo tistih, ki so izstopali. Kultura nas je in nas bo združevala. Vem, da člani društev v tem času snujejo in načrtujejo dejavnosti, ki jih bodo izvedli, ko bo to mogoče. Predvsem pa je pomembno, da tudi v tem času vzdržujejo stike in se veselijo ponovnih nastopov.

• Župan Željko Savič

Živé naj vsi naródi,
ki hrepené dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepír iz svéta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

Pletenice
občinsko glasilo občine
Dol pri Ljubljani

Februar 2021
Številka 2/2021

Pletenice so informativno glasilo občine Dol pri Ljubljani. Glasilo izhaja enajstkrat letno in ga brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini.

Izdajatelj

Občina Dol pri Ljubljani

Zanj

župan Željko Savič

Naslov uredništva

Glasilo Pletenice,
Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov

pletenice@dol.si

Odgovorna urednica

Nina Keder

Grafična priprava

Urban Bat

Lektoriranje

Kodent-Kokalj in družbenik, k. d.

Uredniški odbor

Katja Kralj
Aleksandra Resman
Borut Zajc

Uredništvo si pridržuje pravico do redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino. Pisma bralcev, ki so dolga nad 1500 znakov (s presledki vred) zaradi omejenega prostora ne bodo objavljena. Navodila za oddajo prispevkov in pisem bralcev ter cenik oglasnega prostora najdete na spletni strani www.dol.si.

Naslednja številka izide 15. marca 2021. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov pletenice@dol.si. Zadnji rok za oddajo prispevkov je 1. marec 2021.

Tisk

Schwarz Print, d.o.o.

Naklada

2.500 izvodov

Naj mala zadovoljstva
postanejo velika
in vse skrbi naj zamenja
sreča tiha.
Naj bo novo leto srečno,
zdravo, prijazno
in z ljubeznijo bogato.

ZDRAVO, VESELO IN USPEHOV
POLNO NOVO LETO VAM ŽELI

PGD SENOŽETI

Spoštovani sokrajanke in sokrajani,

krepko smo zakorakali v novo leto, polno pričakovanj, zaobljub in izzivov. V tem duhu je konec januarja potekalo že tretje srečanje z županom sosednje občine Moravče g. Milanom Balažicem.

Zokrat se nisva srečala pri rojstni hiši barona Jurija Vege v Zagorici, temveč kar na Vegovi poti, ki jo je Občina Dol pri Ljubljani leta 2013 uredila v sklopu projekta EU EKSRRP. Tudi Občina Moravče načrtuje ureditev Vegove poti iz smeri Moravč proti Zagorici, vsebinsko jo želi nadgraditi in s tem narediti še bolj privlačno za šolarje in naključne obiskovalce. Drugi del srečanja je bil namenjen običajnim temam na področju sodelovanja, posebej pa sva se dotaknila širitve sodelovanja v regiji na področju digitalizacije občin pri zagotavljanju sodobnih javnih storitev ter možnost sodelovanja pri javnem razpisu Ministrstva za javno upravo za projekte postavljanja pametnih mest in skupnosti.

Ker smo že sredi februarja, se v tem trenutku lahko z veseljem ozrem za dva tedna nazaj in opazujem vesela lica naših šolarjev prve triade, ki so ponovno začeli s poukom v učilnicah. V tem tednu so jim sledili še učenci višjih razredov in samo upamo, da bo to stanje sproščanja ukrepov ostalo do konca šolskega leta. Občinska uprava je takoj ob prvih informacijah o spro-

ščanju ukrepov zagotovila brezplačne teste za zaposlene v Zavodu Janka Modra. Ob tem se je potrebno še enkrat zahvaliti dr. Anji Černe, ki se je zavezala, da bo testiranje izvedla v svoji ambulanti, in s tem olajšala nujno testiranje vsem zaposlenim v Zavodu. Prav tako občinska uprava v sodelovanju z Zavodom še naprej skuša zagotoviti čim bolj varne razmere za šolarje. Tako bo v naslednjem mesecu poskušala učilnice nadgraditi s prisilnim prezračevanjem, kar bo še zmanjšalo možnosti za prenos virusa. V tem tednu nas čaka drugo branje proračuna in srčno upam, da bo v predlagani obliki tudi sprejet, kajti od

tega je odvisna nadaljnja izvedba že pripravljenih projektov in umeščanje novih.

Za nami je tudi praznovanje pusta. Samo praznovanje pusta najverjetneje sega v predkrščansko dobo, njeno izročilo pa so prevzeli Rimljani, ki so v predpomladnem času ustvarili več praznikov, ob katerih so se našemili. Upam, da bodo z dnem, ko so padle pustne maske, počasi začele padati tudi zaščitne maske, da bo stanje precej bolj optimistično kmalu tako visoko, da bomo ponovno zaživel življenje v običajnem ritmu.

Skupaj bomo zmogli – ostanite zdravi.

•Vaš župan Željko Savič

Odgovor na pisanje g. mag. Janeza Tekavca

Kot predsednik Gasilske zveze Dol-Dolsko, ki zastopa vseh sedem Prostovoljnih gasilskih društev v naši občini, moram poudariti, da je financiranje Občine Dol pri Ljubljani v letu 2019 in 2020 potekalo za vse, Gasilsko zvezo Dol-Dolsko kot za vsa Prostovoljna gasilska društva, po Pogodbi o opravljanju javne gasilske službe v občini Dol pri Ljubljani in z vsakoletnim podpisom aneksa k pogodbi. Z izpolnjevanjem pogojev je Občina izplačala vse dvanajstine in opremo po aneksu. Tudi v letošnjem predlogu proračuna za 2021 so v celoti predvidena vsa sredstva na postavki za delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč. Zato zahvala županu Občine Dol pri Ljubljani in občinskemu svetu. S prošnjo prejšnjemu in sedanjemu vodstvu pustite, da rešujemo, delamo in pomagamo, kar najbolje znamo, Vi pa poskrbite, da bomo lahko.

Na pomoč

•Gregor Pirc, predsednik Gasilske zveze Dol-Dolsko

ONESNAŽENJE CEST

Spomladansko in jesensko obdobje je čas, ko se začnejo opravljati dela na kmetijskih površinah.

Tako pri kmetijskih delih, posebej pri obdelavi tal, setvi in spravilu pridelkov, pri delu v gozdu, skoraj ni primera, da ne bi s traktorjem, prikolicami ali drugimi stroji na cesto nanesti vsaj nekaj blata. Zemlja se oprime pnevmatik in z njih odpade šele po

nekaj sto metrih vožnje po cesti. Tako onesnažena cesta predstavlja nevarnost za druge udeležence v prometu (posebej izpostavljeni so kolesarji in motoristi), prepovedujejo jo tudi predpisi. Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl.

US, 46/15 in 10/18; ZCes-1) po 5. točki drugega odstavka 5. člena prepoveduje na cestišče javne ceste nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati. Preden se vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. Zagrožena globa za to kršitev je 1.000 eur.

Medobčinsko redarstvo SOU bo v tem obdobju intenzivno izvajalo nadzor nad tovrstnimi kršitvami, zato vam svetujemo, da:

pred onesnažen del ceste postavite varnostni trikotnik, ki bo druge udeležence opozoril na previdnost, torej na oviro na cesti, cesto očistite čim prej, vsekakor pa isti dan.

S pravilnim ravnanjem in obnašanjem na cesti zagotavljamo ustrezno prevoznost na čistih cestah in pripomoremo k varni uporabi cest, seveda brez nepotrebnih inšpekcijskih posredovanj. Zavedajmo se, da na cesti nismo sami!

• Skupna občinska uprava
Občin Dol pri Ljubljani, Litija,
Šentrupert in Šmartno pri Litiji

Obvestilo o razpisu

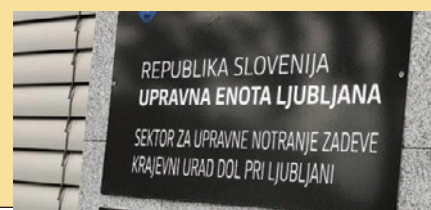
za ravnatelja OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani
Z dnem 31. 7. 2021 poteče ravnatelju OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani 5-letni mandat. Svet zavoda OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani je v Uradnem listu RS, na ZRSZ ter spletni strani šole in Občine Dol pri Ljubljani objavil RAZPIS ZA RAVNATELJA OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani. Objava bo aktualna od petka, 19. 2. 2021, dalje z rokom prijave 10 dni.

Svet zavoda OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani

Krajevni urad Dol pri Ljubljani v februarju 2021 zaprt

Obveščamo vas, da bo Krajevni urad Dol pri Ljubljani v februarju 2021 zaprt. Iz Uprave enote Ljubljana so nam sporočili, da krajevni urad Dol pri Ljubljani v februarju ne bo deloval zaradi povečanja okužb s koronavirusom med zaposlenimi. Za razumevanje se vam zahvaljujemo.

Občinska uprava

Kako pravilno kurimo z lesom

S pravilnim kurjenjem privarčujem denar, varujem svoje zdravje in okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

www.mojzrak.si

**IZBOLJŠANJE
KAKOVOSTI
ZRAKA**

Moj zrak,
moja odgovornost!

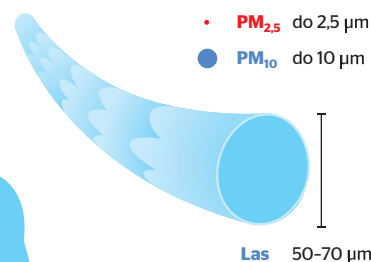
Ali tudi pri kurjenju naravnega lesa nastajajo škodljive snovi

Da, tudi pri kurjenju naravnega lesa nastaja cela vrsta škodljivih snovi. Med njimi so **prašni delci**, ogljikov monoksid (CO), nemetanske hlapne organske spojine (NMVOC), težke kovine, policiklični aromatski ogljikovodiki (PAH) - med njimi tudi benzo(a)piren in obstojna organska onesnaževala (POPs) - med njimi tudi dioksini. **S pravilnim kurjenjem in uporabo suhega lesa lahko zmanjšamo izpuste prašnih delcev in drugih škodljivih snovi.**

Kaj so prašni delci

Prašni delci je poljudni izraz za delce PM₁₀ in PM_{2,5}, ki so mikroskopsko majhni drobci trdne ali tekoče snovi, razpršeni v zraku. Delci PM₁₀ so delci z velikostjo do 10 mikrometrov, delci PM_{2,5} pa delci z velikostjo do 2,5 mikrometra. Prašni delci med drugim **vkjučujejo prah, dim, saje, delce iz obrabe pnevmatik in cestišča, delce prsti.**

Prikaz velikosti prašnih delcev

Zakaj so prašni delci škodljivi za zdravje

Učinek prašnih delcev na naše zdravje in okolje je odvisen od **njihove velikosti in sestave**. **Manjši prašni delci so za zdravje škodljivejši**, ker lahko prodrejo globlje v pljuča in telo. Na prašne delce so lahko **vezane številne škodljive in strupene snovi**, kar je odvisno od vira prašnih delcev, na primer težke kovine, policiklični aromatski ogljikovodiki (PAH) - med njimi tudi benzo(a)piren, obstojna organska onesnaževala (POPs) - med njimi tudi dioksini.

Katere bolezni so posledica onesnaženosti zraka s prašnimi delci

Izpostavljenost onesnaženemu zraku s prašnimi delci (delci PM₁₀ in PM_{2,5}) povzroča številne bolezni in predčasno smrt. Med najpogostejšimi posledicami so **srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, rak, povečano tveganje za umrljivost novorojenčkov.**

Kaj so dioksini

Dioksini so ena izmed najbolj strupenih snovi. Ko pridejo v okolje, ostanejo tam še desetletja in povzročajo škodo. Prek prehranjevalne verige preidejo tudi v hrano. Dioksine in druga dolgoživa nevarna onesnaževala označujemo s kratico POPs (obstojna organska onesnaževala). Nekateri POPs so rakotvorni, drugi imajo škodljive učinke na imunski, živčni in hormonski sistem.

Koristne povezave:

<http://www.mojzrak.si>
http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/zrak/

Česa ne smemo kuriti

- embalaže, obdelanega lesa (barvanega ali lakiranega), ivernih plošč, plastike in drugih gospodinskih odpadkov; dim in pepel, ki nastajata pri njihovem kurjenju, vsebujeta veliko strupenih snovi,
- vlažnega lesa; pri kurjenju vlažnega lesa čezmerno onesnažujemo okolje, poleg tega porabimo več goriva, saj se energija porabi za izhlapevanje vode.

Varujmo svoje zdravje!

Od načina zgorevanja lesa je odvisna ne samo količina izpusta prašnih delcev, temveč tudi njihova sestava in s tem škodljivost. **Prašni delci**, ki nastanejo pri slabem zgorevanju lesa (npr. zaradi nepravilnega kurjenja, nepravilnega goriva ali zaradi vlažnega lesa), **so za zdravje škodljivejši.**

Vplivi onesnaženega zraka na zdravje ljudi

- 1 Glavobol in anksioznost (SO₂); vplivi na osrednje živčevje (prašni delci)
- 2 Draženje oči, nosu in grla; težave pri dihanju (prizemni ozon, prašni delci, NO₂, SO₂, benzo(a)piren)
- 3 Srčno-žilna obolenja (prašni delci, prizemni ozon, SO₂)
- 4 Vplivi na dihalo: draženje, vnetje in okužbe; astma in zmanjšano delovanje pljuč; kronična obstruktivna pljučna bolezen (prašni delci); pljučni rak (prašni delci, benzo(a)piren)
- 5 Vplivi na jetra, ledvice in kri (NO₂)
- 6 Vplivi na reproduktivni sistem (prašni delci)

Vir: EEA

Kurimo pravilno

- izberemo primerno vnetivo za zakurjenje,
- izberemo pravilno gorivo,
- pravilno nalagamo v kurilno napravo in
- poskrbimo za ustrezen dotok zraka.

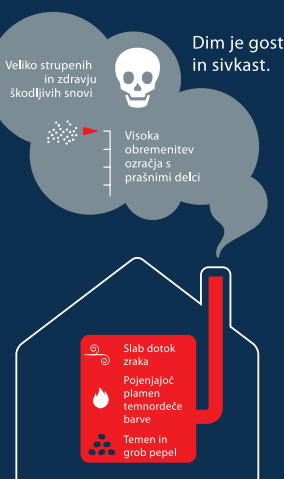
Podrobnejši napotki za pravilno kurjenje z lesom so na voljo na spletni strani: www.mojzrak.si.

Varčujmo!

Če kurimo les, ki je dobro posušen, privarčujemo gorivo in manj onesnažujemo okolje. Kurimo lahko le zračno suh les, to je les z vlažnostjo do 20 odstotkov. Vsebnost vlage lahko izmerimo tudi sami z merilnikom vlage v lesu. Les skladiščimo v zračnih in pokritih skladovnicah, po možnosti na soncu. Priporočen čas sušenja je:

- 1 leto za drva iz topola in smreke,
- 1 do 2 leti za drva iz lipe, jelše in breze,
- 2 leti za drva iz buke, jesena in sadnega drevja,
- 2 do 3 leta za drva iz hrasta.

Napačno

Neustrezno gorivo za kurjavo

Pravilno

Dim je redek in skoraj brezbarven.

Manj strupenih in zdravju škodljivih snovi
Manj prašnih delcev

Ustrezno gorivo za kurjavo

Prva seja občinskega sveta na daljavo

12. redna seja občinskega sveta konec januarja je prvič potekala na daljavo, prek informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Po nekaj začetnih težavah s priključitvijo občinskih svetnikov na daljavo je seja stekla. Svetniki so imeli tokrat na dnevnem redu predlog proračuna Občine Dol pri Ljubljani za leto 2021 v prvi obravnavi. Direktor občinske uprave Rok Prevc je povedal:

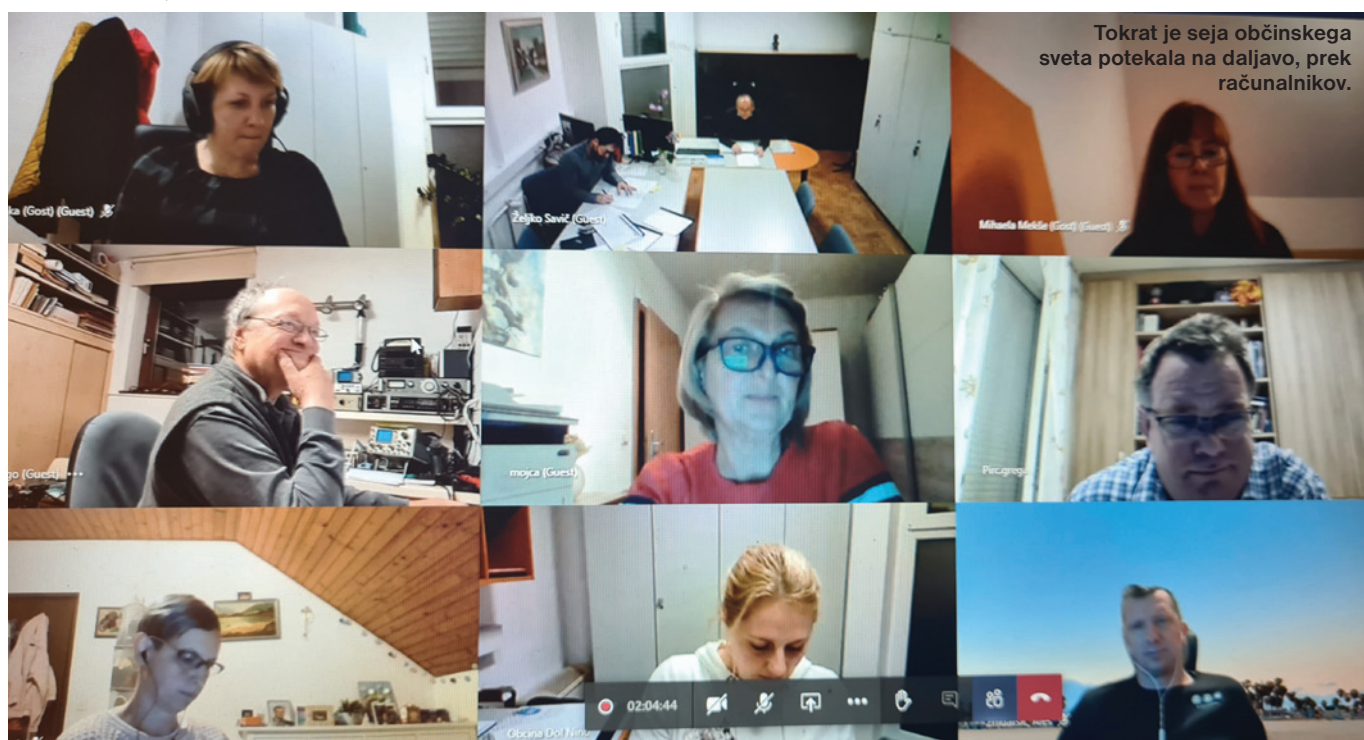
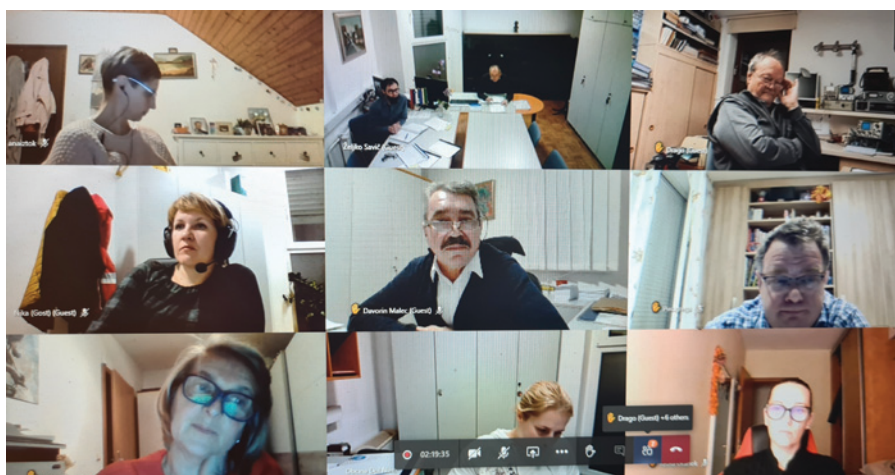
»Prihodki proračuna so načrtovani v višini 6.320.450 eur, odhodki 7.324.975 eur, proračunski primanjkljaj je 1.004.525 eur, a ker je stanje na računu 31. 12. 2020 znašalo 1.254.000 eur, je proračun uravnovešen. Če preverimo primerjavo z rebalansom, se prihodki povečujejo za okoli 400.000 eur, nekaj iz naslova dohodnine, povečanja povprečnin za občine, večji del pa na račun komunalnih prispevkov iz gradnje bencinskega servisa in gradnje stanovanjskih hiš podjetja A1 – za slednje je bila vloga za izračun že vložena, bencinski servis pa se bo gradil hkrati z gradnjo krožišča Videm-Ihan,

pogodba je bila že podpisana. Kar se tiče odhodkov, se nekoliko povečujejo tekoči odhodki in transferi, za okoli 2 %, v veliki meri se odhodki povečujejo na postavki investicijskih odhodkov: nadaljevanje gradnje kanalizacije in pločnika z javno razsvetljavo na Vidmu v naslednjih dveh letih, gradnja kanalizacije in rekonstrukcija vodovoda v Dolu mimo Rajhove domačije v sofinanciranju z JP VOKA Snaga, izgradnja pločnika in javne razsvetljave v Senožetih od trgovine do osnovne šole zaradi pričakovanja povečane gostote prometa na tem območju, nadaljevanje gradnje pločnika v Beričevem, gradnja zavijalnega pasu Laze, rekonstrukcija ceste in ureditev propusta

nad Kamnico, razširitev ceste proti Korantu ter prestavitve knjižnice in zdravnice v občinsko zgradbo. Še vedno je v proračunu predvidena najemnina za Vrtec Dol, za slednjo je župan imenoval delovno skupino, ki je prejela osnovne podatke. Pogajanja z banko SKB še vedno potekajo, naročena je bila tudi proti-cenitev.«

TOVORNI PROMET SKOZI VASI

V nadaljevanju so obravnavali še investicijska projekta balvanskih plezalnih sten v Dolu na OŠ Janka Modra in v Dolskem na Kulturnem domu, ki sta prijavljena na javni razpis Fundacije za šport. Če bodo sredstva pridobljena, bo to Občini omogočilo hitrejšo in

Tokrat je seja občinskega sveta potekala na daljavo, prek računalnikov.

lažjo izvedbo sten. Izraženi so bili pomisleki svetnikov glede varnosti, a je bilo nato pojasnjeno, da gre za stene, kjer se pleza vzdolž in ne navzgor. Dolžina sten je 10 metrov, višina 3 metre, kar omogoča varno plezanje tudi brez zaščitne vrvi. Svetniki so se tudi seznanili s tem, kdo so letošnji prejemniki občinskih priznanj za leto 2020: Ivan Mlakar (član Čebelarskega dru-

štva Dol-Dolsko), Župnijski Karitas Dol pri Ljubljani in PGD Klopce. Pod točko razno so svetniki pohvalili še zimsko službo, ki je tokrat dobro opravila svoje naloge; pohvalili so izgradnjo več pločnikov v občini; govora je bilo tudi o gradnji hidroelektrarn na reki Savi, ki naj se na ljubljanskem delu še ne bi načrtovale v obdobju do leta 2035; izpostavili so problem tovor-

nega prometa skozi Beričevo in Videm in dobili odgovor, da so v pripravi odločbe za postavitve prometnih znakov v delu Vidma in v Beričevem, da se omeji tovarni promet ter da se realizacijo pričakuje v naslednjih nekaj mesecih, nato bosta lahko redarka in policija reagirali brez motenj ter skladno z zakonodajo.

• Nina Keder

Izpis sklepov 12. seje občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 20. 1. 2021

AD i SKLEP:

Potrdi se predlagani dnevni red 12. redne seje. Sklep je bil sprejet.

AD 1 SKLEP:

Potrdi se zapisnik 11. redne seje Občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 7. 10. 2020. Sklep je bil sprejet.

AD 2 SKLEP:

Potrdi se zapisnik 1. dopisne seje Občinskega sveta Občine Dol pri Ljubljani z dne 24. 11. 2020. Sklep je bil sprejet.

AD 3 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o koncesiji za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Dol pri Ljubljani v drugem branju, v predlagani vsebini. Sklep je bil sprejet.

AD 4 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Dol pri Ljubljani v drugem branju, v predlagani vsebini. Sklep je bil sprejet.

AD 5 SKLEP:

1. Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani je opravil razpravo o predlogu Odloka o proračunu Občine Dol pri Ljubljani za leto 2021 v predloženi vsebini v prvem branju.
2. Predlog Odloka o proračunu Občine Dol pri Ljubljani za leto 2021 je ustrezen za javno razpravo. Sklep je bil sprejet.

AD 6 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o enkratni denarni pomoči za novorojence v Občini Dol pri Ljubljani, v prvi obravnavi. Sklep je bil sprejet.

AD 7 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o obdelavi določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v skrajšanem postopku. Sklep je bil sprejet.

AD 8 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o oskrbi s pitno vodo v skrajšanem postopku. Sklep je bil sprejet.

AD 9 SKLEP:

1. Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta

»Postavitev plezalne balvanske stene na OŠ Janka Modra v Dolu pri Ljubljani«.

2. Občinski svet pooblašča organ, pristojen za izvrševanje proračuna za sprejem novelacije investicijske dokumentacije zaradi potrebe pridobitve državnih in evropskih sredstev, in sicer izključno v primeru, ko slednja ne vpliva na povečanje rezervacije proračunskih sredstev za investicijo v predlagani projekt. Sklep je bil sprejet.

AD 10 SKLEP:

1. Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani sprejme sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta »Postavitev plezalne balvanske stene na Kulturnem domu Dolsko«.
2. Občinski svet pooblašča organ, pristojen za izvrševanje proračuna za sprejem novelacije investicijske dokumentacije zaradi potrebe pridobitve državnih in evropskih sredstev, in sicer izključno v primeru, ko slednja ne vpliva na povečanje rezervacije proračunskih sredstev za investicijo v predlagani projekt. Sklep je bil sprejet.

AD 11 SKLEP:

Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani daje soglasje k spremembi in dopolnitvi sistemizacije delovnih mest v Vrtcu pri OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani. Sklep je bil sprejet.

AD 12 SKLEP:

V Nadzorni odbor Občine Dol pri Ljubljani se kot nadomestni član imenuje Tomaž Lukman, Videm 18f, Dol pri Ljubljani. Sklep je bil sprejet.

AD 13 SKLEP:

Za sodnike porotnike se predlagata: Iztok Brodnik, Kamnica 28, Dol pri Ljubljani; Franc Hrovat, Vinje 96, Dol pri Ljubljani. Sklep je bil sprejet.

AD 14 SKLEP:

Priznanje PLAKETO občine se podeli: Ivanu Mlakarju, Čebelarsko društvo Dol-Dolsko; Župnijski Karitas Dol pri Ljubljani; PGD Klopce. Sklep je bil sprejet.

AD 15 SKLEP:

1. Iz javnega dobra se izloči nepremičnina z ID znakom parcela 1766 236/5.
2. Nepremičnina iz prve točke preneha imeti značaj javnega dobra in postane last Občine Dol pri Ljubljani.
3. Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Sklep je bil sprejet.

Zapisala: Eva Vovk

0 pločnikih in cestah

Vedno aktualna tema so ceste in pločniki v naši občini. Tudi ko so zgrajeni, se o njih porajajo nova vprašanja. Če se tudi vam porodi kakšno vprašanje v zvezi z našo občino, ne odlašajte, pošljite nam svoje vprašanje na elektronsko pošto pletenice@dol.si ali na naslov Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

V prejšnji številki ste objavili napotke, kako se pešci pravilno obnašajo na cestišču, kjer ni pločnika, po kateri strani ceste naj hodijo. Niste pa zapisali, če gre za večjo skupino ljudi, da ta pravila ne držijo.

Pešci kot udeleženci v cestnem prometu spadajo med najbolj ogrožene prometne udeležence. Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem. Pešci smejo hoditi po vozišču tudi tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze, in morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Izjemoma lahko pešci hodijo po desni strani vozišča v smeri hoje, kjer je to zanje varneje (nepregledni ovinek, ovira na vozišču ipd.). Pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo, in organizirana skupina pešcev mora v primeru iz četrtega odstavka 83. člena Zakona o pravilih v cestnem prometu (ZPrCP) hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani. Določba velja tudi za osebo, ki se vozi v invalidskem vozičku.

Savo Gvardijančič, PP Ljubljana Bežigrad

2. VPRAŠANJE

Zanima me, zakaj je novozgrajeni pločnik na Vidmu v smeri proti magistralni cesti tako ozek? Ter kako to, da se po izgradnji pločnika v Beričevem zdaj dve vozili ne moreta srečati, ne da eno vozilo zapelje na

bankino oziroma zelenico ob cesti? Načrtujete morda še širitev ceste na drugo stran?

Pločnik na Vidmu je bil projektiran in izgrajen v širini, v kakršni je bilo mogoče izvesti odkup. Na določenih mestih je bil sicer odkup izveden tudi nekoliko širše, a je bila zaradi poenotenja in konstantnosti profila sprejeta odločitev, da bo pločnik širok 1 meter. V Beričevem pa so bila zemljišča odkupljena skladno s katastrskim elaboratom za načrt ceste, ki je bil izdelan junija 2018. Po tem načrtu je občina odkupila zemljišča v širini, ki omogoča izgradnjo cestišča v širini 7,5 m. V to širino je všteta cesta širine 5,5 metrov in pločnik širine 1,50 metra. Bankine v tej širini ni predvidene. Na terenu se je zdaj dejansko izkazalo, da bo potrebna širitev cestišča še v južno smer, kjer zdaj poteka bankina vozišča, da bo zagotovljena normalna prevoznost ceste.

Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

Kaj se bo zgodilo z nekdanjim Kmetiskim domom v Beričevem, bo dobil kakšen namen? Škoda je, da se v njem nič ne odvija.

O: V preteklem mesecu smo s prostovoljci KUD Jurija Fleišmana začeli z obnovo Kmetskega doma v Beričevem. Cilj akcije je preprečiti nadaljnje propadanje objekta, ki predstavlja zgodovinsko, arhitekturno in kulturno dediščino našega kraja, ter obenem ponovno oživiti dogajanje v njem. Projekt je bil podprt s strani Evropske solidarnostne enote in Občine Dol pri Ljubljani, ki je objekt za obdobje enega leta prevzela v najem z namenom, da pokrije začetne obratovalne stroške. Tako smo Kmetški dom ponovno priključili v električno

omrežje. V naslednjem mesecu nameravamo popraviti vodovodno napeljavo v dvorani, vzpostaviti ogrevanje doma in popraviti fresko na steni. Dom je propadal skoraj 10 let in naša prva naloga je bila pospraviti vse stvari v domu. Vizija Kulturnega društva je ustvariti prostor za ustvarjanje in druženje. Namen je podpirati mlade pri njihovem ustvarjanju in jim nuditi pri tem strokovno podporo. S tem bi se mladi bolj vključevali v kulturno in družbeno življenje v občini. Nameravamo urediti sobo za mladino, prostor za lokalne bende in inkubator za ideje, da bi skupaj poskušali vzpostaviti tudi kakšen »start-up« projekt. Del prostorov bo uporabljalo tudi Tekaško smučarsko društvo JUB Dol, ki že vrsto let išče primerne prostore za izvajanje svojega poslanstva. Prav tako bomo dvorano Kmetskega doma oddajali v najem za športne in kulturne dejavnosti. Če bi sodelovali s katero koli idejo ali dejavnostjo v Kmetškem domu, prosim, pišite na: kudjurijfleisman@gmail.com. Upamo, da vas bomo v prihodnjih mesecih lahko povabili v obnovljen Kmetški dom na kakšen kulturni dogodek, če bodo razmere to dopuščale.

Klemen Runtas, KUD Jurij Fleišman

Ponovno odprtje šole

Dva tedna po tem, ko so se v šolo vrnilo otroci prvih treh razredov osnovne šole, so se jim ta teden pridružili še vsi preostali osnovnošolci.

Učilnice na razredni stopnji imajo največ enojnih miz in so za nove razmere najboljše opremljene.

Pouk poteka po običajnem urniku, izjeme so le tiste izbirne vsebine, ki jih obiskuje večje število učencev in zato še naprej potekajo na daljavo, ter pouk športa, kjer se otroci višjih razredov ne združujejo, ampak imajo športno vzgojo le v okviru svojega razreda. Starši so bili tudi naprošeni, naj njihovi otroci v čim manjšem številu obiskujejo jutranje in popoldansko varstvo, saj se s tem lahko izognejo mešanju skupin in morebitnim novim okužbam. Ravnatelj Gregor Pečan je sicer zatrdil, da so se na vrnitev vseh učencev v šolo dobro pripravili. Več

učilnic razredne stopnje je vsaj delno opremljenih z enojnimi mizami, kar jim omogoča primerno razdaljo med učenci. Tudi v prihodnosti se bodo osredotočili na nabavo le enojnih miz, saj jim taka razporeditev in razdalje med učenci pridejo prav tudi med epidemijami gripe, ki so bile v preteklosti tudi pogoste. »Imeli bomo še manj težav, če bomo vzdrževali higienske standarde, razkuževanje, razdaljo s klopni in prezračevanje. Želimo si tudi prezračevalnike v učilnicah. To je zelo pametna stvar, je pa velika naložba, ki jo je potrebno načrtovati na daljši rok.« Sicer pa

učenci prvi teden vrnitve v šolo ne čutijo prevelikega pritiska učiteljev z ocenjevanjem, saj se bo postopoma začelo po zimskih počitnicah, ki sledijo prihodnji teden. Za zdaj pa vsem otrokom zaželimo le prijetne počitnice in še nekaj zimskega veselja!

•Nina Keder

Ravnatelj Gregor Pečan

Testiranje zaposlenih v šolstvu

Testiranje za covid-19 vseh zaposlenih v šolstvu v naši občini poteka v ambulanti dr. Anje Černe na Vidmu. Vsak ponedeljek se testirajo 104 zaposleni, testiranje poteka brez zapletov in kar je najbolj razveseljujoče, brez pozitivnih rezultatov. V drugem tednu so sicer hitri testi pokazali tri pozitivne izvide, a po opravljenih PCR testih so se vsi trije izkazali za negativne. Dr. Černetova, ki sicer opravlja teste proti plačilu (cena je 25 evrov) tudi za vse ostale, ki jih potrebujejo, zbira tudi prijave za cepljenje proti covidu-19 starejših od 60 let in kroničnih bolnikov. »Mlajši od šestdeset let, ki so brez kroničnih bolezni, pa svojo vlogo za cepljenje oddajo na eUpravi. Cepljenje poteka v Ljubljani. Zaenkrat je zainteresiranih več, kot je cepiv, vsekakor pa vsem svetujem cepljenje. Tistim, ki ste že preboleli covid-19, pa svetujemo cepljenje šest mesecev po preboleli okužbi.«

Začela se je obnova *Rajhove domačije*

Poslopje Rajhove domačije je te dni deležno temeljite prenove. Predvidena selitev občinskih prostorov vanjo je načrtovana že to jesen, s tem pa bo posledično do dodatnih dveh učilnic prišla tudi osnovna šola, saj se v obstoječe občinske prostore seli Knjižnica Jurija Vege.

Domačija je ovita z oranžno gradbeno ograjo, ki nakazuje, da se na poslopju nekaj dogaja. Jure Benčina, višji svetovalec za gradbene zadeve in investicije na Občini Dol pri Ljubljani, nam je predstavil, s čim se trenutno ukvarja: »Z obnovo Rajhove domačije smo začeli konec januarja, ko je bil izvajalec uveden v delo. V pripravljalni fazi smo med drugim izdelali popis del in izbrali izvajalca za prvo fazo sanacije, ki zajema predvsem sanacijo vlage v hiši. V tej prvi fazi se bodo tako izvedli meteorna kanalizacija, odkop temeljev in kletnih sten ter vertikalna hidroizolacija. Vključena sta tudi injiciranje temeljev s cementno maso in impregnacija zidu na stiku s tlemi, ki prepreči vertikalni vlek vlage po konstrukciji. Narejeni bodo tudi novi tlaki s horizontalno hidroizolacijo. Na ta način bomo celostno odpravili vlago v objektu in preprečili nadaljnje vlaženje in s tem propadanje konstrukcije. Prva

faza se bo predvidoma zaključila do konca marca, a je to v veliki meri odvisno tudi od vremena in možnosti sušenja materialov. Ker gre za ključno fazo v prenovi, ki bo močno vplivala tako na dolgoročno stanje objekta kot na kakovost bivanja, bi radi, da bi bila sanacija kvalitetno izvedena, četudi bi to pomenilo manjše spremembe pri rokih izvedbe. Časovni zamik lahko povzročijo tudi restavratorski posegi na poslikavah v pritličju, ki se sicer izvajajo sočasno.« Ker gre za zelo star objekt, so pri sanaciji možna tudi kakšna nepredvidena presenečenja, a je Jure Benčina optimističen: »Nikoli z gotovostjo ne veš, kaj te čaka, presenečenja zagotovo bodo. Potrebno se jim bo pač sproti posvečati in reševati težave. Upam, da bo veliko tistih pozitivnih presenečenj, ki bodo dodala piko na i celotni prenovi in naredila objekt še zanimivejši. Eno takšnih je zame zagotovo odkritje velikega števila šablonskih stenskih poslikav. Prisotnost posli-

kav je bila sicer pričakovana, a sta me ob izvedbi sondaž v pritličju kljub temu presenetila obseg in dejstvo, da si sledijo v številnih plasteh in v večini prostorov.«

OGROMNO PROSTORA

Lani je bila Rajhova domačija vpisana tudi v register nepremične kulturne dediščine. »Ker gre za območje dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah, zanjo veljajo smernice priporočilne narave. Izpisek podatkov Zavoda za kulturno dediščino Slovenije navaja, da gre za domačijo premožnega kmeta, ki jo sestavljajo delno podkletena nadstropna hiša z letnico 1836, vzporedno z njo pa je postavljeno podolgovato go-

spodarsko poslopje, hlev iz 1840 in sočasni kozolec topelar na travniku. Manjše poslopje z drvarnico je novejšo. Dol je sicer varovan kot naselbinska dediščina, znotraj vasi pa so še posebej varovani določeni objekti, med drugim tudi Rajhova domačija. »In za kako veliko posestvo in objekte na posestvu pravzaprav gre, kaj vse lahko pričakujemo, da bo tam zaživel? Benčina odgovarja: »Parcele zajemajo 5.692 m², hiša pa ima bruto tlorisno površino tipične etaže približno 208 m², zajema pa pritličje, nadstropje in mansardo. Dodana je še klet, ki meri 135 m². Skupaj torej 759 m², kjer bi umestili zaenkrat samo občinsko upravo. Gospodarsko poslopje ima bruto tlorisno površino etaže približno 210 m², zajema pa pritličje in podstreho, skupaj 420 m², klet meri še dodatnih 30

m² in je zaenkrat še brez konkretnejše vsebine. Dvorana naj bi obdržala svojo večnamensko funkcijo, jaz navijam za knjižnico v podstrehi. In potem je tu še pomožni objekt, ki je priličen, bruto površine 80 m². V njem so predvidene sanitarije in letna kuhinja, kot podpora zunanjemu dogajanju na kmetijskih površinah. Upamo, da bo že jeseni objekt prenovljen do te mere, da bo mogoča selitev občinske uprave v prenovljene prostore, ki bodo v pritličju in 1. nadstropju. Del sanacije bo zagotovilo še po vvelitvi Občinske uprave. Tu mislim predvsem na sanacijo fasade in zunanjo ureditev. Domačija je obsežna, z razmeroma veliko odprtega in grajenega prostora, ki ga želimo izkoristiti ne le kot utilitarni prostor, ampak tudi kot protokolarni, prostor za promocijo kraja, njegovih ljudi in zanimivosti. Pričakujem, da lahko tu v bodoče najdejo svoj prostor društva, določene javne vsebine, izvajajo se lahko kulturni dogodki. Prostor kot tak bo omogočal marsikaj, v veliki meri pa bo prepuščeno angažiranosti občanov, da se aktivno vključujejo v družbene dejavnosti.«

RESTAVRATORSKA DELA

O svojem delu v notranjosti Rajhove domačije nam je nekaj podrobnosti zaupala tudi Tjaša Pristov, višja konservatorka-restavratorka iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije iz Območne enote Ljubljana. V pritličnih prostorih je s sondiranjem odkrila več dekorativnih poslikav. Raziskave so pokazale, da so bili prostori skozi različna obdobja v razvoju hiše bogato okrašeni z različnimi poslikavami, zato je prav, da skušamo vsaj delček te podo-be ohraniti in jo vključiti v obnovo.

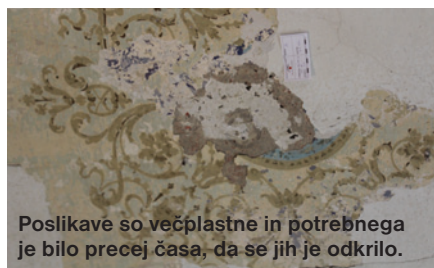
Restavratorka Tjaša Pristov se je zavzela lotila dela.

Odkrite poslikave so različne po kompleksnosti samega vzorca in po stopnji ohranjenosti: »Mlajši dve plasti sta narejeni z valjčkom, več starejših pa je bilo narejenih s šablono. Med bolj enostavne sodijo enoplastne oziroma enobarvne, kot so na primer cvetlični ali geometrijski vzorci, ki tečejo v pasovih, bolj kompleksni vzorci večjih dimenzij pa v določenem zaporedju lahko prekrivajo celotno steno. Med bolj bogate in starejše šablonske poslikave sodijo take, ki so grajene v več plasteh in so (večbarvne, kjer se vidi mojstrova spretnost konstruiranja šablon. V tem trenutku, ko je odkritih več posameznih poslikav na enkrat, si morda težko predstavljamo celoto posamezne, vendar je odkrivanje po plasteh pomembno za dokumentiranje vseh posameznih faz razvoja in pestrosti uporablenih vzorcev. Videti je, da so nekateri vzorci naslikani v izredno močnih barvah z močnim vizualnim učinkom, ki ga morda danes v precej izčiščenih prostorih nismo več vajeni. Nekoč so z dekorativnimi stenski poslikavami lahko izražali modo določenega obdobja ali pa tudi izkazovali določen simbolični status gospodarja. V nadaljevanju obnove celotne hiše bomo poskusili ohraniti čim večji del originala prvotne poslikave, manjkajoče dele pa rekonstruirati po prvotni podobi. Tako bomo dobili enoten izgled celotnega prostora, kot je bil nekoč. Način končne prezentacije je navadno močno odvisen od stopnje ohranjenosti poslikave, samih ometov ter ne nazadnje tudi statične ustreznosti tako prostora kot objekta ter načrtovane nove namembnosti posameznih prostorov.«

• Nina Keder

Tudi zunaj se bo izvedla hidroizolacija.

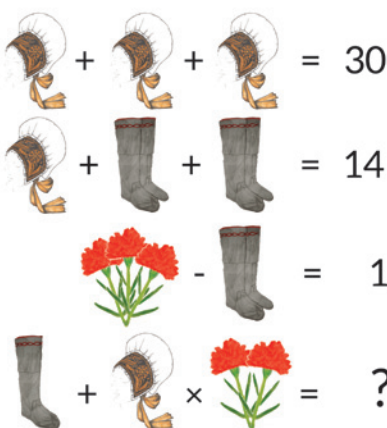
Poslikave so večplastne in potrebnega je bilo precej časa, da se jih je odkrilo.

Najprej je na vrsti hidroizolacija.

Folklorna skupina med korono

Avtor igranje in ilustracij: Folklorna skupina Dolsko

Folklorniki v Dolskem med korono migamo malo drugače. Vsak teden se dobimo na ZOOM-u, se pogovarjamo in tudi malo zaplešemo. Predvsem otroška skupina pridno dela. Seveda se ne pričakuje, da se bodo otroci naučili novih plesov, je pa prav, da se vsaj vidimo in kakšen ples ponovimo. Za 8. marec bomo poskusili pripraviti presenečenje. Ker pa se v času osame porajajo nove ideje, je Mojca Baloh sestavila uganke. Ilustracije so narisale članice otroške in odrasle folklorne skupine. Rešitev boste sami ugotovili, objavimo pa jo v naslednji številki Pletenic.

Folklorna skupina Dolsko

Kako v knjižnico?

Od 25. 1. 2021 lahko vstopate v Knjižnico Jurij Vega do izposojevalnega pulta, kjer vračate in si izposojate knjižnično gradivo.

Dostop je dovoljen eni osebi na 30 m², to pomeni, da v našo knjižnico vstopa po 1 obiskovalec. Iz skupnega gospodinjstva se lahko pred izposojevalnim pultom zadržuje tudi več članov. Ostali deli knjižnice so za uporabnike zaprti in prosti dostop do gradiva ni mogoč. Naročanje gradiva za prevzem v knjižnici ne poteka več prek spletnega obrazca, temveč v katalogu COBISS (elektronske rezervacije). Kdor nima te možnosti naročanja ali ni več tega načina, lahko gradivo naroči po telefonu na številko 01 308 53 50 ali po e-pošti na naslov dol@mkjlj.si. V knjižnici se bomo potrudili, da nihče, ki bo vstopil v knjižnico, iz nje ne bo odšel praznih rok, četudi predhodno ni naročil gradiva. Zanje imamo pripravljene pakete izbranih knjig »Mački v žaklju« in tudi sproti vam bomo poiskali zeleno gradivo. Vsekakor pa nam vnaprej naročeno gradivo olajša delo in tudi za obiskovalce je takšen način izposoje hitrejši in se pred vrati ne nabira čakalna vrsta. Člani knjižnice si lahko uredite članstvo (poravnava članarine, poravnava dolga, izdaja članske izkaznice urbana). Članom knjižnice, ki zaradi dolgotrajne bolezni, onemoglosti ali invalidnosti ne morete obiskati knjižnice,

nudimo izposajo knjižničnega gradiva na dom. Pokličite nas na telefon 01 308 53 50, da vam pripravimo gradivo ter se dogovorimo, kam in kdaj ga dostavimo. V obdobju razglašene epidemije lahko za izposajo na dom pokličete tudi nosečnice ter bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi. Vabimo tudi vse, ki sicer že obiskujete Potujočo knjižnico, da z isto izkaznico obiščete tudi vašo domačo, občinsko knjižnico in si še povečate izbor bralnega gradiva. Prav tako ste lepo povabljeni novi člani, saj se sedaj lahko vpišete tudi osebno v knjižnici, in sicer v času njene odprtosti:

PON, SRE, ČET: 12.30–19.00

TOR, PET: 8.00–15.00.

Še vedno se pri vstopu v knjižnico upoštevajo navodila NIJZ: v knjižnico vstopate le, če ste zdravi; obvezno si nadenite zaščitno masko; razkužite si roke ob vstopu in tudi izstopu; upoštevajte predpisano medosebno varnostno razdaljo 2 m; število oseb v prostoru knjižnice je omejeno na eno osebo na 30 m²; če je le mogoče, za plačila uporabljajte brezstična plačilna sredstva. Hvala za razumevanje in veselimo se vašega obiska. Ostanite zdravi in v družbi dobrega branja.

• Branka Vodenik, Knjižnica Jurij Vega

Foto: Nina Keder

MATURA'21

vodi: **Tanja Tomšič**

Izobraževalne spletne delavnice

za pripravo na maturo iz slovenskega jezika

<https://zoom.us/j/94208747623> / Meeting ID: 942 0874 7623

1. februar, 15. februar, 1. marec, 15. marec, 29. marec, 12. april, 3. maj, 17. maj ob 17.00

Mestna knjižnica Ljubljana | Knjižnica Bežigrad, dvorana | Einspielerjeva ulica 1, 1000 Ljubljana | tel. 01 308 53 00 | bezigrad@mkjlj.si | www.mkjlj.si

Cesar na obisku

V prihodnjih mesecih bomo z različnimi prispevki v Pletenicah občane obveščali in seznanjali z zgodovinskimi dogodki, povezanimi s predstavitvijo Dola v času barona Erberga, z ozadjem ljubljanskega kongresa in obiskom cesarja Franca I. v Dolu pred 200 leti. V okviru teh zgodovinskih dogodkov bo v tednu od 15. 6. več prireditev, 20. 6. pa osrednji dogodek.

Kakor je prav, da vsak človek, ki da kaj nase, praznuje svoje okrogle obletnice, naj bi tudi kraji s svojimi krajani praznovali svoje pomembne obletnice. Vsak kraj ima zgodovinske mejnike, ki opozarjajo na neka pomembna dogajanja v njem v vseh obdobjih njegovega obstoja. Na primer leto nastanka, t. j. kdaj so se staroselci tam prvič naselili, ki pa je zelo redko znano, saj se je to praviloma zgodilo v si-
vi davnini. Bolj oprijemljiva je letnica prve omembe kraja v verodostojnih zgodovinskih virih, ki pa je povezana z naključno ohranitvijo dotične listine in njene starosti ne smemo enačiti s starostjo kraja. Dol pri Ljubljani se ponša s kar častitljivo starostjo prve omembe iz leta 1263, ki smo jo – kot okroglo 750-letnico – praznovali pred osmimi leti. Naslednja stoletja se v Dolu ni zgodilo nič posebnega, čeprav pozno-srednjeveški viri o njem

niso redki. Lahko izpostavimo leto 1540, označeno na grbovni plošči prvega graščinskega poslopja v Dolu, ki ga je tedaj postavil plemič z Ostrega vrha nad Podgradom Aleksander Gallenberg. Velja za začetek novodobne dolske graščine, ki je kasneje pod novimi lastniki rasla in vse bolj prosperirala. Čez devetnajst let bomo proslavljali njeno 500-letnico, kar bo gotovo imenitna priložnost za obnovo te speče Trnuljčice.

KRANJSKI VERSAILLES

V Dolu so svoj dom imele slavne plemiške rodbine iz kranjske zgodovine. Po Gallenbergih, eni najstarejših kranjskih plemiških družin, so dedovali Raspi. Ti so v stotih letih uspešnega delovanja (tudi kot delničarji idrijskega rudnika) v Dolu močno obogateli, dosegli grofovski naziv in se preselili na grad Krumperk. Dolsko graščino, ki je bila tedaj še enostavna enonadstropna zgradba z nekaj gospodarskimi poslopji, kakršno je naslikal Valvasor v 'Slavi vojvodine Kranjske', so konec 17. stol. prodali predstavnikom nižjega plemstva – Erbergom iz Kočevja. Tudi ti so se v Dolu dobro znašli. Na mestu prejšnjega so zgradili nov štiriraktni dvorec z notranjim dvoriščem, ki so ga opremili z izbranim pohištvom in umetninami vseh vrst. V naslednjih generacijah pa so ga obdali z vse večjimi botaničnimi vrtovi in parki z drevoredi, ribniki, paviljoni, kapelami ipd. Mladi iz vsake generacije so se šolali v Grazu in na Dunaju, nato pa opravljali pomembne deželne in državne funkcije. Ves čas so se vzpenjali po družbeni lestvici, pridobili baronski naziv in z dokupovanjem širili svojo posest. Dolski dvorec s svojimi umetniškimi in knjižnimi zbirkami in načrtno urejano okolico je postal eden najbogatejših in najlepših v deželi, imenovali so ga »Kranjski Versailles«. Rodbina je dosegla vrh v Jožefu Kalasancu Erbergu, rojenem prav pred 250 leti. Po študiju prava na Dunaju se je vrnil domov in za zgodaj umrlim očetom prevzel vodenje gospodstva. Poročil se je z Jožefino iz

grofovske družine Attems, ki mu je rodila sedem otrok. Kako se je zblížal s cesarsko družino na dunajskem dvoru, še ni jasno. Leta 1808 je cesarju Francu I. umrla druga žena, s katero je imel dvanajst otrok. Na Dunaj je povabil Erbergovo ženo Jožefino, da postane njihova vzgojiteljica, Jožef Kalasanc pa vzgojitelj najstarejšega sina in prestolonaslednika Ferdinanda. Na Dunaju sta ostala pet let, dokler ni Ferdinand dopolnil 21 let.

SVETA ALIANSA

Leta 1821 se je cesar udeležil 2. zasedanja evropske monarhične zveze »Sveta aliansa« v Ljubljani. Tu je prejel vabilo Jožefa Kalasanca, naj ga obišče na njegovem domu v dolskem dvorcu. Cesar s svojo soprogo Karolino Bavarsko ga je tik pred koncem kongresa res obiskal v nedeljo, 16. majnika 1821. To je bil obisk cesarja pri nekdanjih vzgojiteljih njegovih otrok, ki pa je bil gotovo najskrbneje pripravljen. Lahko si predstavljamo, da je cesarjevo kočijo, ki se je iz Ljubljane pripeljala preko črnuškega mostu, v sončnem dopoldnevu s cvetjem pozdravljalo na stotine Erbergovih podložnikov – prebivalcev vasi dolske doline. Kosilo v slovesni dvorani dvorca je potekalo v krogu graščakove ožje družine, morda še s katerim povabljenim iz te generacije Erbergov ali Attemsov. Popoldne, čeprav so bile plohe, pa so se gospodje in dame sprehodili po prostranih vrtovih in drevoredih dvorca, kjer so na t. i. Cesarskem travniku odkrili spominski kip o tem obisku in imeli še en prigrizek. Dol sam je tedaj štel okoli 200 kmečkih prebivalcev, vsi kraji te doline pa okoli 1700. Dol ne prej ne kasneje ni doživel državniškega obiska, zato je ta vreden proslave. Vreden pa je tudi obnove tistega, kar je kraj tedaj slavilo, pa je sedaj le še opominjajoč spomin – dolski dvorec.

• Viktor Grilo

Enajst novih podjetniških idej v Ljubljanski urbani regiji

Prva skupina udeležencev je uspešno zaključila usposabljanje v okviru projekta Podjetno nad izzive v Ljubljanski urbani regiji (PONI LUR), ki ga izvaja Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Obeta se nam enajst novih produktov in storitev, mladi bodoči podjetniki namreč na trg vstopajo z raznolikimi in inovativnimi idejami.

»S podbujanje podjetništva in podjetniške kulture ter okolja, ki omogoča nove karijerne priložnosti in zagotavljanje novih delovnih mest, je ena izmed razvojnih prioritet agencije. Veseli nas veliko

število mladih, ki sodelujejo v tem projektu, in da že lahko pokažemo dobre rezultate – ideje, ki sledijo trajnostnim smernicam razvoja regije in sovpadajo z njeno vizijo za naslednjih sedem let, ki se glasi Ustvarjalna. Pametna. Zelena,« je na podelitvi certi-

fikatov prvi skupini udeležencev izpostavila mag. Lilijana Madjar, direktorica RRA LUR. Dodala je, da je za uspešen razvoj ideje in podjetniške kariere ključno ustrezno podporno podjetniško okolje, za katerega si še posebej prizadeva Mestna občina Ljubljana, dobremu zgledu pa sledijo tudi ostale občine Ljubljanske urbane regije. Projekt PONI LUR je tega ponudil v obliki zaposlitve, ki je bila namenjena izključno pridobivanju ključnih znanj, ki so nujna za uspešen razvoj poslovnih idej. V štirih mesecih so udeleženci pod mentorstvom različnih strokovnjakov in uspešnih podjetnikov prejeli znanja s področij izdelave poslovnega modela in načrta,

marketinških in promocijskih aktivnosti, poslovne komunikacije, upravljanja z IKT, pridobivanja virov financiranja, osnovna pravna in finančna znanja ipd. Zagotovljena je bila tudi vsa potrebna fizična infrastruktura po principu co-workinga.

IN KAKŠNE IDEJE SO RAZVIJALI UDELEŽENCI?

Tajda Tonin je diplomirana oblikovalka vizualnih komunikacij, ki se ukvarja z načrtovanjem in oblikovanjem blagovnih znamk ter trajno naravnanih embalaž s sekundarno funkcijo. V okviru projekta je tako oblikovala embalažo za kozmetiko in iskala načine, kako se znebiti plastičnih embalaž, ki še vedno prevladujejo na tem trgu. Pod blagovno znamko Odeur je ustvarila kaširano embalažo za shranjevanje, ki se jo hkrati da preoblikovati v samostojno ogledalo, kar nakazuje na potencial, ki presega primarno funkcijo ovojnine, da štiti izdelek.

Joni M. Cerar se je ideja za t. i. tihe knjige – mehke knjige iz filca porodila, ko je želela nečaka obdariti z darilom, ki ne bi bilo le še ena plastična igrača, katere bi se naveličal v nekaj tednih. Želela je podariti nekaj, kar bi bilo zanimivo dalj časa in bi spodbujalo domišljijo, fino motoriko in njegov osebnostni razvoj. Pod blagovno znamko Biniboo sedaj izdeluje knjige, sestavljene iz različnih aktivnosti, ki otroka vabijo k raziskovanju, logičnemu sklepanju ter ob premagovanju iz zivov krepijo njegovo samozavest.

Peka piškotov in ostalih sladkarij je bila že od nekdaj največja strast **Lee Grom**. Kot pravi, ni večjega zadovoljstva, kot videti iskrice v očeh tistih, ki uživajo v njenih sladkih pregrehah. Navdušenje sladokuscev nad njenimi slaščicami jo je spodbudilo, da ustanovi blagovno znamko Stories by Lea, pod katero izdeluje prav posebne slaščice z zgodbo. V kratkem bo izdala tudi prvo slovensko knjigo za peko modernih tort in sladkarij.

V današnjem času smo posamezniki žrtve številnih negativnih dejavnikov, ki povzročijo oslabilen imunski sistem in hitreje staranje, zato je **Maja**

Mujanović v sodelovanju z Urško Trošt razvila novo blagovno znamko inovativnih mineralnih in vitaminskih kompleksov, imenovano gingerorange. Trenutno so na voljo štiri različna prehranska dopolnila, ki vsebujejo kakovostne in bioaktivne snovi proti zunanemu in notranjemu staranju telesa ter za krepitev imunskega sistema.

Tina Kovačič je za svojo idejo izbrala trajnostno inovacijo, ki jo je poimenovala Fruit Fibers in katere glavna naloga je poenotiti industrijske standarde z vrednotami končnega uporabnika. Jasna strategija za ohranitev naravnih virov nudi nesporno izbiro materiala, ki omogoča popravilo, ponovno uporabo ali reciklažo ter predstavlja popoln zero-waste koncept. Edinstvena receptura vsebuje vsaj 75 % sadnih ostankov in sodobne tehnološke rešitve, razvite v sodelovanju s strokovnjaki. Fruit Fibers je netkan bio-tekstil, 100 % naravna rastlinska alternativa živalskemu usnju ali sintetičnim materialom.

Karin Močnik je mlada podjetnica, ki je v okviru projekta PONI začela uresničevati svoje sanje. Razvila je idejo spletne prodaje zložitljivih računalniških mizic za prenosnike, imenovanih LapOffice. V časih, ko je delo od doma doživelo velik porast, bo to za marsikoga nepogrešljiv pripomoček. Poleg tega se je Karin specializirala še na področju tehničnega svetovanja in podpore (Techhost) organizatorjem in predavateljem, ki pripravljajo spletne dogodke.

Tine Aćimović, diplomirani komunikolog in turistični vodnik, je idejo o inovativnih turističnih spominkih, ki bi na ta nasičeni trg pripeljali svežino, dobil že med turističnimi vodenji. Njegov cilj je ustvarjanje spominkov, ki so hkrati avtohtoni, lokalni, a tudi trendovski in dizajnerski. Oblikoval je blagovno znamko BLIŽJE, pod katero je že izdal prijeten koleDAR za leto 2021, ki vsebuje hudomušne ilustracije slovenskih pregovorov in frazemov.

Nikolaj Burger je skupaj s prijateljem Luko Leskovarjem ustvaril Plebian. In kaj je Plebian? Gre za inovativen in uporaben pripomoček vsa-

kega kolesarja – ohišje, ki vsebuje vodoodporno vrečko za zaščito sedeža pred dežjem, in se ga enostavno pritrdi pod sedež kolesa, da je pokrivalo vedno pri roki in na suhem. Ob zaključku projekta imata kopico funkcionalnih prototipov, ki so zaživel, s Plebianom pa se nameravata v tem letu podati tudi na Kickstarter.

Storitev Marre – Dotik sprostitve je vzhajajoča zvezda na področju masaž in ohranjanja zdravja. Maser **Marko Levičar** nudi klasično in športno masažo. Za podjetja je oblikoval tudi posebno stol masažo. V letošnjem letu ima za največje navdušence v načrtu še 10-ročno masažo, katere se je učil na Novi Zelandiji, v njegovi spletni trgovini pa najdete izbrane prehranske dodatke in negovalne kozmetične pripomočke.

Domen Jere je skoraj dve leti živel na Kitajskem, ki ga je tako navdušila in prevzela, da se je odločil, da želi del njihovega uspešnega razvoja prenesti tudi na slovenska tla. Ker si kitajski potrošniki želijo izredno kvalitetne in varne izdelke, se je odločil, da razvije storitev, ki bo omogočala, da slovenska podjetja enostavno in učinkovito prodajajo svoje izdelke na Kitajskem prek spleta. Prek svojega podjetja AI-SI GLOBAL omogoča podjetjem, da s svojimi izdelki na kitajski trg vstopijo hitreje in zanesljiveje.

In za konec – ste naveličani negativnih novic v medijih? **Luka Plečnik** je vzpostavil medij s pozitivnimi novicami Sijajne novice – Sijajnenovice.si, kjer boste zasledili le pozitivne zgodbe in zabavne vsebine. Poleg tega se Luka preko Studia Akcija ukvarja z izdelavo promocijskih videov, videospotov in poročnih filmov. Podrobnejše predstavitev vseh enajstih udeležencev in njihovih poslovnih idej si lahko ogledate na www.rra-lur.si.

V marcu začenja z udeležbo v projektu že druga skupina, do konca letošnjega leta pa bosta na RRA LUR objavljena še dva razpisa, tako da bo še veliko priložnosti za razvoj poslovnih idej v regiji.

• Miha Leskovar, mentor in vodja projekta PONI LUR

Zadnje slovo našega rojaka Franca Povirka

V letošnjem letu, ko bi naš dragi Franc Povirk obhajal 45 let duhovništva, je že sredi januarja klonil pod težo bolezni in se preselil k večnemu počitku.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, župljanom Sv. Helene pod vodstvom ga. Majde Selšek, sestram Klarisam in mnogim drugim, da smo se tako srčno povezali v molitvi za zdravje gospoda Franca Povirka. Bog je obrnil naše prošnje po svoje in dragemu Francu olajšal trpljenje in ga povabil v svoje naročje. Neskončno hvaležni smo, da nam je bilo omogočeno slovo v njemu tako ljubi cerkvi Sv. Križa v Križevski vasi. Iskrena hvala g. Marku Avseniku, ki je daroval sv. mašo, gospe Ireni Prašnikar za prelepe poslovilne besede v imenu krajanov Sv. Križa. Tudi sorodniki smo se z besedami slovesa poslovili od dragega brata in strica. Žal zaradi izrednih razmer na pogrebu niso mogli biti prisotni vsi, ki so si to želeli, zato objavljamo poslovilne besede ob slovesu od našega strica in brata Franca Povirka še tu. »Žalostni in polni hvaležnosti smo danes zadnjikrat ob tebi zbrani v tej, tebi tako ljubi cerkvi Sv. Križa v tvoji rojstni vasi. Nikoli ne bodo zbledeli spomini na ubrano petje, ki je tukaj lepšalo nedeljske svete maše. Tvoji ljubi bratje in sestre, ki ste bili vedno neizmerno med seboj povezani, ste veselje svete maše vedno prenesli še domov v vašo rojstno hišo, kjer se je pelo in pelo. A mi malo mlajši šele zdaj poslušamo, kako hude preizkušnje so doletele vašo družino in vse tukajšnje krajanov v času vojne. Ti, kot enoleten dojenček v maminem naročju, si bil skupaj z vsemi krajanom natrpan v takratno cerkev, ki je stala na tem mestu, da bi vas žive zažgali. Po Božji milosti so matere izprosile od vojakov, da so vse izpustili. Ker so bila vsa taborišča že prenatrpana, ste se lahko naselili v dolini pri svojih sorodnikih in dobrih ljudeh. To je bilo avgusta leta 1944. Takrat so Nemci zažgali vso vas, cerkev, šolo in župnišče. Minila je vojna in strašen je bil pogled na pogorelo vas. Skupaj s

krajanom se je v te ruševine vrnila tudi vaša družina. A na šoli je ostala dobro ohranjena freska s sliko Antona Martina Slomška in domačina barona Jurija Vege. Ohranjeno Slomškovo priporočilo: »Sveta vera bodi vam luč, materina beseda pa ključ,« je bilo kot svetinja in smerokaz za vse v tem kraju. Z vero v Boga in domoljubnim mišljenjem so ljudje v teh hudih časih zmogli. V takih razmerah si zrasel v šolarja. A bolj kot šolo si ljubil delo. Kopal in oral si po njivah. Klepal kose, kosil travnike in bregove. Skrita želja, da bi se izučil za kakega pravega mojstra, se ti je tudi izpolnila. Postal si vodovodni inštalater. Poklic si opravljal strokovno in z velikim veseljem. Orodje, ki si ga pri tem rabil, je bilo vedno tvoj spremljevalec. Ko so nadrejeni v tvoji službi želeli nagraditi tvojo pridnost in strokovnost, niso vedeli, da je v tvojem srcu naraščal nemir, ki ga je zanetila Božja roka. Gospod te je vztrajno klical v svoj vinograd. Odločitev ni bila lahka. Nikoli prej nisi mislil ali nam kaj omenjal, da bi želel postati duhovnik. Rad si opravljal svoje delo, rad si prepeval, rad si bil vesel. In vse te lastnosti so ti še kako prišle prav, ko si Gospodu rekel »Da!« Kot duhovnik si bil poslan na Dolenjsko, ki ti je kmalu prirasla k srcu. Najprej Dobrnič, Krka in nato ruševine požgane cerkve v Žužemberku. V vseh preizkušnjah si vztrajal. Pokazal si svojo vdanost in zaupanje v Božjo pomoč tudi s tem, ko si pri molitvi križevega pota sam vzel križ in ga pred veliko množico krajanov Žužemberka nesel do takratne porušene cerkve. Z dobrimi in pridnimi krajanom vam je uspelo obnoviti porušeno cerkev v Žužemberku, ki je danes v ponos vsej Suhi krajini in dolini Krke. Obnavljali in celili ste rane poškodb, ki so nastale v vojni, tudi na drugih okoliških cerkvah po župniji Žužemberk. Vesel

si bil vseh uspehov, a popolnoma srečen nisi bil, če ob slovesnostih nisi imel ob sebi nas sorodnikov in krajanov rodne vasi Svetega Križa. Utrujen in bolan si bil poslan nazaj v rodno Moravško dolino, v Peče. Čeprav smo vsi mislili, da si želiš malo počitka v manjši župniji, so se zopet izkazale tvoje sposobnosti dobrega gospodarja. V teh letih smo bili prisotni pri več slovesnih blagoslovih obnovljenih del pri cerkvi Sv. Jerneja v Pečah. Ko si tam daroval svete maše za pokojne iz rodne kraja, si vedno rad povabil tudi njihove sorodnike, ki so radi prihajali k tebi. Vedno si rad vzel dar za svete maše tudi od nas sorodnikov. Najbolj še zato, da smo se srečali. Če kdo ni uspel priti, si ga vedno pogrešal. Mi pa bomo zdaj pogrešali tebe, dragi naš stric in brat. Ta virusna bolezen, ki te je doletela, je dokončala tvoje že tako načeto zdravje. Trpeli smo s tabo in te božali z molitvijo. Verjamemo, da si zdaj že srečen zapel v krogu angelskega zbora. Tam, kjer že dolgo prepevajo tvoji dragi. Dragi stric, spočij se. Počivaj v miru in večna luč naj ti sveti.

•Erna Pustotnik

Foto: Erna Pustotnik

Posledice neodgovornega ravnanja lastnikov psov

Naša polja in gozdovi so še bolj obljudeži zaradi omejitve gibanja kot posledice koronavirusa.

Večina obiskovalcev proste narave se primerno obnaša, nekateri pa ne spoštujejo nobene lastnine, ne poznajo osnovnega bontona in odpadke (plastenke in pločevinke) puščajo v naravi. Veliko je tudi primerov, ko lastniki psov svojih štirinožcev nimajo pod nadzorom, zato psi prosto preganjajo divjad v naravi. Takšno početje lastnikov lahko pripelje do tragičnih dogodkov, saj preganjana divjad v našem urbanem okolju zelo hitro povzroči nevarnost prometnih nesreč ali trk vozila z divjadjo, ki je največkrat usoden za divjad. Obstaja tudi velika nevarnost konfliktov z drugimi psi, ki jih imajo odgovorni lastniki na povodcih, ter celo napadov spuščeni psov na ljudi.

V nedeljo, 24. 1. 2021, so Lovsko družino Pšata občani obvestili o incidentu v predelu Tabora nad Ihanom. Dva psa brez nadzora sta okoli 11. ure ujela srno in jo raztrgala. Takoj po obvestilu občanov smo člani odšli na kraj dogodka, kjer smo našli še živo, vendar močno poškodovano srno. Očividci so povedali, da sta srno ujela večji bel pes in črn mešanec ter jo pri živem telesu tako raztrgala, da smo jo morali po navodilu inšpektorja usmrtiti. Očividci so psa preganili, vendar je bilo za srno že prepozno. Lovci smo o krutem dogodku obvestili policijo in lovskega inšpektorja, ki iščeta neodgovornega lastnika psov. Lovci se zavedamo, da nam je v teh težkih časih omejenega gibanja ostalo na razpolago samo gibanje v domačem okolju. Zelo pogosto smo lovci tudi lastniki in vodniki psov ter se zavedamo, kako pomembno je iti na sprehod v naravo s svojim štirinožnim prijateljem, zato vse obiskovalce proste narave vljudo naprošamo, da upoštevajo, da so naša polja in goz-

dovi prostor, kjer živijo tudi divje živali, ki potrebujejo svoj mir in prostor za življenje. Divjadi bomo pomagali tako, da se držimo poti in v naravo ne hodimo zgodaj zjutraj in zvečer, ko se hrani. Vse lastnike psov prosimo, da imajo pse pod nadzorom ali še bolje, na povodcu.

• Marjan Krabonja, predsednik Lovskega društva Pšata

Vabilo k sodelovanju na natečaju poslikave panjskih končnic

Na Čebelarški zvezi Slovenije so ponovno razpisali natečaj poslikave panjskih končnic. Le-ta je namenjen otrokom, ki obiskujejo drugo triado OŠ (4., 5. in 6. razred), in otrokom, ki obiskujejo čebelarške krožke. Glede na trenutno situacijo lahko otroci izdelke naredijo doma ali v šoli. Pri tem bodo pobliže spoznali našo kulturno dediščino, pomen čebel, čebeljih pridelkov, opraševanja in pridelave hrane v domačem okolju.

Priporočljivo je, da so panjske končnice narisane na leseni deščici dimenzije 28 x 13 cm. Če to ni mogoče, se jih lahko ustvari tudi na drugih materialih, a naj bodo dimenzije podobne. Priporočljivi motivi so: pomen čebel za okolje, opraševanje, pomen domače lokalno pridelane hrane in pomen varovanja okolja. Prijave s fotografijami izdelkov in kontaktnimi podatki sprejemamo na e-naslov simon.golob@czs.si (v zadevo navedite »natečaj poslikave panjskih končnic«). Na fotografiji izdelka naj bodo navedeni naslednji podatki: ime in priimek avtorja, razred in šola, ki jo obiskuje, čebelarški krožek (če je učenec vanj vključen). Prijave sprejemamo najkasneje do 15. marca 2021. Po tem datumu bo tričlanska komisija izdelke ocenila ter v vsaki kategoriji izbrala najboljše in ti bodo tudi nagrajeni. Priporočljivo je, da poslikane panjske končnice poklonite čebelarju, pri katerem kupujete čebelje pridelke, vašemu najbližjemu čebelarju ali drugemu pridelovalcu hrane ter se s tem njemu in čebelam simbolično zahvalite za lokalno pridelano hrano, ki jo imamo na naših mizah. Če imate kakšno vprašanje, nam pišite na zgornji e-naslov ali pokličite na telefonsko številko 030 604 015 (Simon Golob).

• Čebelarско društvo Dolsko

Veselite v stanovanjski skupini za ljudi s težavami v duševnem zdravju

Kljub številnim omejitvam glede medsebojnega druženja, ki so nam v letu 2020 odnesla marsikateri obisk in srečanje v naši stanovanjski skupini Društva Altra v Senožetih, so nas v predbožičnih dneh vseeno obiskali skavti Steg Savskih sulcev, Dol-Dolsko 1, ki so nam prinesli lučko miru iz Betlehema in nam voščili vse dobro za praznike. Pred novim letom pa so nas prijetno, predvsem pa sladko presenetili še predstavniki občine Dol pri Ljubljani na čelu z županom gospodom Željkom Savičem, predstavniki Liste Sotočje ter člani Turističnega društva Dolsko

– Aktiv žena Plamen. Ob upoštevanja predpisanih omejitev zaradi epidemije smo se žal srečali na kratko kar na dvorišču oziroma stopnišču naše stanovanjske hiše. A kljub temu sta bili srečanja prijetni, prisrčni in predvsem vzpodbudni. V naši hiši smo obiskov vedno veseli, tokrat pa smo jih bili še veliko, veliko bolj. Vsem, ki ste nas obiskali, nam voščili in nam spekli in podarili čudovite domače dobrote, se iz srca zahvaljujemo in si v letu 2021 želimo več tovrstnih medsebojnih druženj – brez omejitev.

•Amalija Klopčič, strokovna vodja, in stanovalci stanovanjske skupine Senožeti

Učne ure na daljavo

Univerza za tretje življenjsko obdobje – Društvo Lipa Domžale, kamor se lahko vključujete tudi občani občine Dol pri Ljubljani, uspešno stopa že v 23. leto svojega delovanja. Ob tem je treba izpostaviti, da se vrata naše Univerze ob sprejemu ukrepov, povezanih z virusom covid-19, niso zaprla, pač pa so se v decembru posamezne skupine odločile za predavanja prek aplikacije ZOOM. Ker le-to v istem času lahko uporablja samo en mentor, so učne ure na daljavo razporejene čez cel dan in omogočajo spremljanje udeležencem tudi v večjih skupinah. Na ta način se izvajajo predavanja tujih jezikov, umetnostne zgodovine, s pomočjo aplikacije se nadaljuje tudi učenje orientalskih plesov in Zdravilni qigong, svoje znanje nadgrajujejo citrarke in kitaristke, s humanitarno dejavnostjo nadaljujejo izdelovalke punčk za UNICEF. Ostale skupine pa se med seboj povezujejo s telefonskimi pogovori in elektronsko pošto. O pouku nemščine na daljavo je več povedala profesorica

Vilma Šabec: »Skupina je že v prvem valu koronavirusa s poukom nemščine nadaljevala prek elektronske pošte, to je bil za marsikateriga študenta prvi korak pri pridobivanju računalniških znanj. Naslednji korak je sledil v drugem valu koronavirusa prek Zooma. To je bil za vse nas nov izziv in moram reči, pot je uspešno prehojena. Poučevanje na daljavo je najboljši približek pouku v živo, saj omogoča komunikacijo prek videa, zvoka in besedila. Študentje aktivno sodelujejo in tudi dosegajo zastavljene cilje. Pouka nemščine na daljavo se redno udeležuje 73 % vpisanih, kar je vsekakor lepo število. Starejša generacija potrebuje osebne stike in druženje, to je skoraj enako pomembno kot izobraževanje. Zato je ta način primeren zdaj, v teh razmerah, ne more pa nadomestiti pouka v živo.« Tega se zaveda tudi vodstvo Društva Lipa in si zelo želi, da bi se čim prej lahko vrnili v šolske klopi.

•Mimi Miklavčič, Društvo Lipa

90 let Agate Mihojlovič iz Senožeti

Pričakali smo mrzlo, vendar sončno jutro na prvi februarški dan. Veselili smo se, da bomo na ta dan lahko skupaj z borci in županom obiskali našo članico in občanko Agato.

Vendar so nam razmere zaradi koronavirusa preprečile, da bi se skupaj z njo poveselili in pokramljali ter obujali spomine na njeno prehojeno pot, ki nam jo je vedno z velikim ponosom predstavila. Ob vsakokratnih obiskih se je spominjala težkih trenutkov med drugo svetovno vojno. Spominjala se je dni, ki jih je preživela kot deklica v litijskih zaporih, kako sta z očetom preživljala dni v gradu Goričane kot izgnanca, od koder so jo odpeljali v Nemčijo v lager. Vedno je z zanosom in ponosom pripovedovala ter se pri tem spominjala tudi vseh tistih, ki so skupaj z njo in očetom preživljali te težke dni.

Agata se je rodila 1. 2. 1931 v Senožetih kot najmlajša od petih otrok na kmetiji, ki so ji rekli Pr^č Gril. Otroštvo je bilo zelo težko, saj je svojo zgodnjo mladost preživljala v času 2. svetovne vojne. V vojni je izgubila tudi brata Franceta kot talca v Begunjah. Že v rani mladosti je izgubila tudi očeta. Veliko je delala na kmetiji in se ob tem šolala na gostinski šoli in jo tudi uspešno zaključila ter se zaposlila v svojem poklicu. Zbolela je za hujšo obliko

Foto: osebni arhiv

tuberkuloze, a jo je uspešno premagala. Z možem Petrom sta si zgradila dom v bližini rojstne hiše. V letu 1954 se jima je rodila hči Marta. Življenje Agati ni prizanašalo. Leta 1976 je izgubila moža v prometni nesreči. Ker je mož vodil uspešno obrt, je po njegovi smrti le-to prevzela sama in jo vodila vse do leta 1986, ko jo je prevzel njen zet in leta 2015 njena vnuka. Agata je zelo ponosna na svojo družino. Včlanjena je tudi v Društvo upokojencev Dolsko. Kot predsednica ga je vodila v letih od 1988 do 1991. Za svoje delovanje in prizadevanje je prejela leta 2002 srebrno priznanje Zveze društev upokojencev Slovenije. Včlanjena je in deluje tudi v Krajevni

organizaciji Zveze borcev Dolsko. V letu 2014 je prejela kot zahvalo za delo plaketo za vrednote NOB od Združenja borcev NOB Ljubljana Moste-Polje. Aktivna je tudi kot krajanka, za kar je prejela priznanje Prostovoljnega gasilskega društva Senožeti. Je tudi članica Društva izgnancev Moste-Polje in bila je tudi aktivna članica Rdečega križa. Agata je zelo dobrodušna, vedra in polna optimizma. Vsakega obiska je zelo vesela. Letos smo ji morali upokojenci in borci čestitati malo drugače, na daljavo. Svoj 90. rojstni dan je praznovala v krogu ožje družine. Draga gospa Agata, želimo vam še veliko zdravih in srečnih dni!

•Marija Zajec

Medeno obdarovanje

Ob koncu preteklega leta so bili upokojenci naše občine, ki bivajo v domovih za starejše občane, prijetno presenečeni. Čebelarstvo Dolsko jih je namreč obdarilo z medom. Vsak od njih je prejel en med, naša občina pa je poskrbela za dostavo in jih obdarila še s koledarjem. Tudi sicer so, čeprav bivajo v domovih zunaj meja naše občine, redno obveščeni, kaj se tu dogaja, saj lahko v domove prejamejo svoj izvod Pletenic.

•Nina Keder

Foto: Peter Uršič

Novoletni pohod 2021

Letos smo naš tradicionalni novoletni pohod prvič izvedli drugače. Izvajal se je od 10. 1. 2021 od 10. ure do 31. 1. 2021 do 18. ure posamezno ali v krogu družine.

Veseli smo odličnega odziva, predvsem pa, da se je pohoda udeležilo veliko otrok, ki so skupaj s starši in starimi starši premagali strmino. V pripravljen zvezek se je vpisalo 218 pohodnikov. Nekateri so se na vrh podali večkrat. Med izjemami, ki dovoljujejo prehod občin, velja za individualno športno dejavnost ali gibanje v naravnem okolju zunaj naselij znotraj posamezne regije, zato je bilo kar precej obiska tudi iz drugih občin. Hoja in tek sta med pandemijo covid-19 prevzela vodilno vlogo pri ohranjanju telesne kondicije – in

zdrave pameti. Zato vas vabimo, da se nam spet pridružite v soboto, 27. marca, ko bosta v skupni organizaciji ŠD Partizan Dolsko, ŠD Zagorica pri Dolskem in TD Dolsko potekala že 19. tek in pohod na Murovico. Način izvedbe bo prilagojen glede na takratno stanje v državi zaradi covid-19. Razpis bo objavljen naknadno. Obljubili smo in tudi izžrebali tri nagrade med odraslo populacijo in pet med mlajšo. Srečni nagrajenci so Desa Močnik, Štefka Zore, Mira Bokalič, Gašper Zapušek, Nik Maravič, Nejc Žnidarič, Urban Jan in Tamara Ciglar. Žal številke 222 (za dodatno nagrado) nismo ujeli, zato bomo podarili nagrado Zvonki Matečko, ki se je v tem času 28-krat povzpela na Murovico. Nagrade smo pripravili v sodelovanju z Občino Dol pri Ljubljani, za kar se ji lepo zahvaljujemo. V večji meri so to izdelki lokalnih pridelovalcev: salame iz

Domesa, d. o. o.; med čebelarja Janeza Kokalja in suho sadje Pr'Smolet Majde in Iva Sassa. Dodani so buf šali, ki jih je podarilo Mednarodno policijsko združenje IPA Slovenije, Klub Ljubljana. Prosimo nagrajence, ki še niso prevzeli nagrade, naj pokličejo na GSM 031 412 057.

Vsem iskrene čestitke!

• Zlatka Tičar, Turistično društvo Dolsko

Novoletni tek

Letos smo še posebej izpostavili vodilo: Važno je sodelovati. 31. STRAVA Novoletni tek je za nami. Čestitke vsem udeležencem za pretečene razdalje. Rezultati se nahajajo na spletni strani www.sddolsko.si. Najboljša med ženskami na razdalji 10,5 km je bila Irena Auersperger s časom 51 min in 31 s. Matej Bajde je zmagal na najdaljši razdalji (14,5 km), ki jo je premagal v času 56 min in 3 s. Zelo lepa udeležba je bila tudi na otroških tekih. Evidentiranih je bilo 89 tekov med odraslimi in 25 med otroki. Teklo je 69 različnih odraslih in 12 otrok, tako smo skupaj aktivirali 81 športnih duš. Zakonca Stamejčič sta edina, ki sta se izziva lotila kot pohodnika. Zahvaljujemo se tudi Dušanu Bartlju, ki je naredil lične usmerjevalne table, da so nas usmerjale na pravo pot, in pa Jerneju Rebolju. Zelo smo veseli podatka, da se je veliko tekačev

Sedim, torej sem?

V sedečem položaju preživimo dobršen del dneva.

Že jutraj pri zajtrku sedimo, sledi vožnja (sede) do službe ali šole, kjer zopet dolge ure sedimo. Sedimo med prevozom domov, pri kosilu. Pred večerjo ali po njej se od jedilne mize zgolj presedemo na kavč pred enega od zaslonov. Od skupno 16 ur v budnem stanju – 8 ur v dnevu prespimo – jih pretežno preživimo v sedečem položaju. Tudi v »koronskem« času ni nič drugače, celo slabše, saj mnogi zaradi dela od doma presedijo še več časa kot prej, ko so pešačili vsaj od parkirišča do pisarne in nazaj.

Pa je dolgotrajno sedenje zdravo? Dolgotrajno vsakodnevno sedenje je splošno znan dejavnik tveganja za razvoj bolečine v križu. Raziskava Emmanuela Stamatakisa in sodelavcev (2019), ki je preučevala, kakšen vpliv ima telesna aktivnost na pojavnost srčno-žilnih obolenj in s tem povezano umrljivost zaradi sedenja, je raziskovalce pripeljala do zaključka, da je dolgotrajno sedenje povezano z vzroki in smrtnostjo zaradi srčno žilnih-obolenj pri najmanj telesno aktivnih odraslih (<150 minut telesne aktivnosti na

teden). Pri odraslih, ki so zmerno do visoko telesno aktivni (150–300 in več minut na teden), se možnost za pojavnost srčno-žilnih obolenj zmanjša ali celo prepreči. Kaj lahko sami brez prevelikega napreznja storimo pri preprečevanju negativnih vplivov dolgotrajnega sedenja, če se mu ne moremo izogniti? Navajam nekaj predlogov, ki ne zahtevajo dodatnega časa, le nekaj dobre volje, rezultati bodo pa kmalu vidni:

- namesto na kavo se raje odpravimo na skupni sprehod,
- telefonske pogovore opravljajmo stoje, med hojo,
- menjajmo stoji in sedenje v razmerju pol/pol; če 30 min delo opravljamo v sedečem položaju, naslednjih 30 min opravljajmo delo stoje,
- sedalo namestimo tako visoko, da so kolki višje od kolena, stopala naj bodo v stiku s tlemi; s tem sprostimo tonus upogiba kolka in omogočamo medenici optimalnejši položaj,
- med sedenjem redno menjavajmo položaje sedenja (leva in desna stran v enakovrednem razmerju),
- sedenje prekinimo z razteznimi vajami in vajami za aktivacijo mišic,

- optimizirajmo si delovno mesto tako, da bo npr. tiskanje dokumentov od vas zahtevalo odhod v drugo sobo ali še bolje v drugo nadstropje,

- bodimo čim bolj telesno dejavni. Na <https://sites.google.com/view/sportno-drustvo-nbp-fit/domov> so vam na voljo brezplačne video vadb. Inštruktor fitnesa FZS Nejc Bartolomej Polanec vas z napotki usmeri k pravilni izvedbi vaj. Vadb so različnih dolžin in zahtevnosti, primerne za začetnike in izkušene rekreativce. V februarju smo dodali tri nove vadb z utežmi. Če vam bolj ustreza vodena vadba, se lahko pridružite funkcionalni vadbi preko ZOOM-a vsak torek in petek od 18.00 do 19.00. Za več informacij nas kontaktirajte. •Nejc Bartolomej Polanec, športno društvo NBP FIT

teka udeležilo prvič. Teklo se je že na državni praznik, 26. 12. 2020, in vse do 31. 1. 2021. Med udeležence smo vsak teden izžrebali nagrade, ki so jih prispevali sledeči podporniki:

1. teden: Sadjarstvo Vode, Vinje, jabolka,
2. teden: Nordic by Petra Majdič, Dol, rokavice,
3. teden: Remi, Beričevo, testenine Regina,
4. teden: Čebelarstvo Janez Kokalj, Vinje, med,
5. teden: Mesarija Domes, Zajelše, salame & Glasbena šola Tomaž Pustotnik, Vinje, bon za vadbo inštrumenta.

Zmagovalca sta prejela tekaški paket športne trgovine TopAtlet, sicer našega dolgoletnega podpornika. Vsekakor nismo pozabili niti na naše najmlajše in osnovnošolce, ki so že lep čas prikrajšani za različne oblike organiziranega športnega udejstvovanja.

•Miha Bandalo, predsednik Športnega društva Dolsko

PGD Jevnica in PGD Laze skupaj na pomoč mali borki Lei

Vsakodnevni izzivi so za vsako družino in vsakega posameznika zelo različni. Mira Pejašinič in Simono Jerebič iz Jevnice pa je življenje postavilo pred zahtevno preizkušnjo.

Njuni triinpolletni Lei so namreč pri enajstih mesecih postavili diagnozo spinalne mišične atrofije. Še preden je dopolnila eno leto, je prejela prvo zdravilo, ki je bilo na voljo za omenjeno bolezen. Že pri drugem odmerku zdravila so opazili pozitiven učinek, deklica je bila živahnejša in bolje razpoložena. Po četrtem odmerku pa je zelo hitro pridobivala gibalne sposobnosti. Zagotovo vsi poznate dečka Krisa, ki ima enako diagnozo kot Lea, zanj je cela Slovenija zbirala sredstva in mu s tem omogočila posebno zdravilo Zolgensmo. To je zdravilo, ki ga otrok prejme v enkratnem odmerku,

in sicer pred drugim letom starosti. Žal je bilo za Leo prepozno, zato bo namesto tega vsake štiri mesece, do konca življenja, prejela zdravilo Spinraza. Na srečo se njeno telo na zdravilo zelo dobro odziva in je od prejema prvega odmerka že zelo napredovala. Lea je prava mala borka, trenutno se s pomočjo opornic uči hoditi.

Vsi starši želimo svojemu otroku omogočiti kar najboljše možnosti za rast, razvoj in napredek, a včasih to ni v naši moči, kajti financiranje zdravljenja za otroke z redkimi boleznimi je za eno samo družino prevelik zalogaj.

Če pa stopimo skupaj, lahko Miru in Simoni prihranimo skrb, kako pokriti stroške terapij. Za Leo so prek Facebooka na spletni strani www.facebook.com/SkladViljemJulijan/posts/914892165681199 pri društvu za pomoč otrokom z redkimi boleznimi Viljem Julijan začeli z zbiranjem sredstev. Na akcijo se je poleg mnogih posameznikov iz cele Slovenije odzvalo tudi domače Prostovoljno gasilsko društvo Jevnica in za Leino zdravljenje prispevalo 700 evrov. Ker pa dobrodelnost in pomoč ne poznata občinskih in regijskih meja, je tudi PGD Laze, kjer je Simona še vedno članica, prispevalo dodatnih 500 evrov. Za nepričakovan odziv omenjenih Društev je Leina družina neizmerno hvaležna. Verjamemo, da se bo na akcijo odzvalo še več organizacij in posameznikov ter tako otrokom z redkimi boleznimi omogočilo nove zmage.

Tudi vi lahko Lei in njeni družni že z enim SMS sporočilom VJ5 na 1919 podate roko in tako prispevate 5 evrov ali pa na TRR: SI56 0400 1004 6908 898 nakažete poljuben znesek za stroške zdravljenja. Zavedajmo se pomena ljubezni, dobrote, pomoči in neprecenljive vrednosti vsakega življenja. Hvala za vsak vaš dar. Z gasilskim pozdravom Na pomoč.

• PGD Jevnica in PGD Laze

Kriza

Ko masko na nos tiščiš,
v lastnem soku se dušiš.
Nato udari še gripa,
ki čez naše kraje se pomika.
Da se ne bi kar tako končalo,
nas od pandemije korone bo pobralo.
Ne bi rekla, da tako nedolžno je vse to.
Pandemija do polovice še ne izzveni,
že nam novi sev virusa grozi!
Vsi vrati naenkrat k nam so prišli,
človeški rod bi radi izbrisali, pobili!
Kriza z vseh strani nas dol tišči,
da v trebuhu ščiplje in boli.
Ko robec in masko na nos tiščimo,
v lastnem soku se dušimo!

Marjana Kralj

Zima

Spet prišla je starka zima in
prinesla nam snega.
Otroci so zelo veseli, sankajo se
kar doma.
Čas prišel je za koline, v skrinji
nič več ni mesa,
pujski so dovolj debeli, čakajo le
Janeza.
Zdaj zaklali smo prašiče, spet se
bomo vsi zredili,
saj na mizi zdaj so vsak dan zelje,
klobase in ocvirki za krompir.

Marija Cerar

DRUŠTVO
Viljem Julijan

ZA MALO BORKO LEO
SMS VJ5 NA 1919

Pomagajmo Lei,
ki ima spinalno mišično atrofijo
in ne more hoditi.

TRR: SI56 0400 1004 6908 898

REGIACENTER

TEHNIČNI PREGLEDI
REGISTRACIJA
HOMOLOGACIJA
ZAVAROVANJA
PRODAJA IN SERVIS VOZIL

Za vas smo
pripravili
praktično
DARILO.

TEHNIČNI PREGLEDI, REGISTRACIJA TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV V VAŠI SOSESKI.

DOL PRI LJUBLJANI

pred gasilskim domom
Dol pri Ljubljani

sreda, 17. marca 2021

8.00–17.00

SENOŽETI

pred gasilskim domom
Senožeti

četrtek, 18. marca 2021

11.00–17.00

PODGORICA – ŠENTJAKOB

pred gasilskim domom
Podgorica - Šentjakob

petek, 19. marca 2021

9.00–13.00

BESNICA PRI LJUBLJANI

na Domačiji »Pr Martink«,
Zgornja Besnica 9

torek, 23. marca 2021

9.00–13.00

PE Vodovodna

Vodovodna cesta 93
1000 Ljubljana
T 01 589 14 50

NOVOST: ker nam je vaša varnost pri delu pomembna, bomo za vas organizirali **BREZPLAČNO E-PREDAVANJE O VARNEM DELU NA KMETIJI.**

Prijave zbiramo na terenu, ob opravljeni storitvi registracije traktorja ali traktorskega priklopnika.

www.regia.si